

พฤติกรรมกรรมการรับการบำบัดรักษาและปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบำบัดรักษาเสพติดตาม
การรับรู้ของผู้ติดยาเสพติดที่รับการบำบัดรักษา
ในสถานบำบัดรักษาเสพติด ภาคใต้

บุญวดี เพชรรัตน์² ประณีต ส่งวัฒนา²
ขวัญตา บาลทิพย์¹ เขาวรัตน์ มัชฌิม³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการรับการบำบัดและปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบำบัดรักษาเสพติดของผู้ติดยาเสพติดที่รับการบำบัดรักษาเสพติดในสถานบำบัดรักษาเสพติด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ติดยาเสพติดที่รับการบำบัดรักษาในสถานบำบัดรักษาเสพติดต่างๆ ในภาคใต้ โดยการเลือกสถานบำบัดแบบเจาะจง จำนวน 4 แห่ง คือ โรงพยาบาลศูนย์หาดใหญ่ ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดภาคใต้ จังหวัดสงขลา โรงพยาบาลสุโขทัย-ลก และศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี มีจำนวน 400 ราย เครื่องมือการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามกึ่งสัมภาษณ์เรื่อง พฤติกรรมการรับการบำบัดรักษาและกระบวนการบำบัดรักษาเสพติดตามการรับรู้ของผู้ติดยาเสพติดไม่ระบุชื่อผู้ตอบ เก็บรวบรวมข้อมูลเน้นการรักษาสิทธิโดยกลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลหรือไม่ตอบบางข้อคำถามก็ได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และทำนายพฤติกรรมกรรมการบำบัดรักษาโดย วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่าเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการรับการบำบัดรักษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชุมชนที่มีสถานบำบัดส่วนใหญ่เคยไปรับการบำบัดในสถานบำบัดในชุมชนของตนเอง เคยมีประสบการณ์การหยุดยาด้วยตัวเองและสามารถหยุดเสพได้นานที่สุดประมาณ 5 ปี น้อยที่สุดคือไม่สามารถหยุดได้ การมารับการบำบัดซ้ำขณะนี้เพราะอยากจะทำเอง เบื่อหน่ายตัวเอง บุคคลที่มีส่วนช่วยให้มารับการบำบัดรักษาครั้งนี้คือ ครอบครัว ร้อยละ 36.60 มีความมุ่งมั่นในการบำบัดรักษาให้สามารถหยุดเสพได้ร้อยละเจ็ดสิบ ส่วนใหญ่เลือกแผนการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยนอก ประเมินการบำบัดรักษาที่ได้รับในด้านสถานบำบัดยาที่ได้รับ ค่าใช้จ่ายและเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับดี หลังการบำบัดรักษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ว่าคุณเองมีสุขภาพดีขึ้นและทำงานได้ ครั้งหนึ่งรับรู้ว่าได้รับการเตรียมพร้อมที่จะกลับสู่ชุมชน และปัจจัยหรือตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามหรือกระบวนการบำบัดรักษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ แผนการบำบัดรักษา อาชีพ ประสบการณ์การหยุดใช้ยาเสพติดและระดับการศึกษา โดยตัวแปรอิสระเหล่านี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละ 15 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการป้องกันบำบัด และฟื้นฟูสภาพผู้ติดยาเสพติด

¹ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากงบประมาณแผ่นดินสำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปี 2545-46

² รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

³ อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ให้เหมาะสมและครอบคลุม ทั้งในคลินิกและชุมชนมากขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการสร้างฐานข้อมูลเพื่อการติดตามผู้เสพอย่างต่อเนื่อง

Perceived Therapeutic Behaviors and Factors Influencing to Perceived the Therapeutic Process to Reduce from Substance Addiction of the Addicted Clients During Received the Therapy from the Drug Treatment Centers of Southern Thailand .

Boonvadee Petcharat² Praneed Songwathana²,
Quantar Baltip³, Yauwarat Muchchim³

Abstract

The research objectives were to study perceived therapeutic behaviors and factors influencing to perceived the therapeutic process to reduce from substance addiction of the addicted clients during received the therapy from the Drug Treatment Centers of Southern Thailand . Four hundred subjects were selected by purposive randomized method from relapse addicted clients during received the therapy from four the Drug Treatment Centers of Southern Thailand : the Drug Treatment Centers of Southern Thailand, Songkhla; the Drug Treatment Centers of Southern Thailand, Pattani; HadYai Hospital and Sughl Go-lok Hospital. Before data was collected by using a semi-structural interviewed questionnaire, all samples had right to denial or reject to answer any questions. Data was analyzed by using frequency , percentage , mean , standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The finding were revealed that most subjects had experienced to received drug treatment from drug treatment establishment in their community . Most of them also had experienced to stop using addiction by themselves and some of them could do the longest as 5 years , unfortunately, some absolutely could not . Now their reasons for received the treatment from drug treatment centers were to intend to withdraw from addiction and boring . They was helped to be here by their family . Thirty-six percent of subjects report that they had 100% intention to stop addict. Most of them seek treatment and therapeutic pattern at out patient department. Most of them evaluated their received treatment and therapy : drug treatment centers' environment , drug prescribe, payment and service of personnel , as good . Most subjects perceived themselves after treatment and therapeutic process that they were more healthy than before and be able to work . The independence variables could significantly explain the treatment and therapeutic process ($p = 0.00$) were treatment and therapeutic pattern, occupations, withdrawal experience from addiction and educational level. All of independence

² Associated Professor, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Hatyai, Songkhla

³ Lecturer, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Hatyai, Songkhla

variables could explain dependence variable at 15 % . The finding could apply for seeking appropriate prevention , treatment , therapy and rehabilitation for relapsed addicted clients , both in clinic and community. Also it's might had relapsed addicts data base for continually follow up these clients .